

Handläggare: Michael Frejd
Tfn: 08-508 03 254

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Ändrade riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm

- Remiss från kommunstyrelsen (dnr 329-1353/2010)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Christina Heglert

Yvonne Ekman Mohajerpour

Tf Stadsdelsdirektör

Tf Avdelningschef

Sammanfattning

Från och med 1 juli 2010 gäller delvis nya regler i tobakslagen och alkohollagen. Förändringarna i tobakslagen innebär bl.a. att det blir straffbart att inte anmäla tobaksförsäljning till kommunen. Kommunen får även ansvaret för tillsynen över märkningen av tobaksvarorna. Tidigare låg denna uppgift på Statens folkhälsoinstitut (FHI). JO har i beslut 18 december 2009 riktat kritik mot hur provköp genomförts i Karlskrona kommun. Med anledning av beslutet anser både JO och FHI att provköp som tillsynsметод inte bör tillämpas. Med anledning av detta föreslås ändring av nuvarande riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm stad.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avd. stadsmiljö och medborgarservice.

Bakgrund

Remiss om ändrade riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen i Stockholm inkom till stadsdelsförvaltningen 24 juni 2010. Remissvar på förslaget från socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen ska skickas till Kommunstyrelsen, RVII senast 27 augusti 2010.

Ärendet

Tillsynen över försäljningsställen som säljer folköl och tobak ligger på stadsdelsnämnderna medan socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden (SAN) ansvarar för och förvaltar ärendehanteringssystemet OL2 och svarar för samordning, information, utbildning, konsultativt stöd samt bransch- och myndighetsamverkan. SAN följer upp stadsdelsnämndernas tillsynsplaner och svarar för uttag av tillsynsavgifter från handlarna.

Tobakslagen

Från och med 2010-07-01 tillkommer några nya bestämmelser i tobakslagen. Kommunen kommer bl.a. att tillsammans med polisen få ansvaret för tillsynen av märkning av tobaksvaror. Tidigare har Statens folkhälsoinstitut ansvarat för denna tillsyn. Anmälningssplikten skärps och det blir straffbart att inte anmäla till kommunen att man säljer tobaksvaror.

Alkohollagen

Från och med 2010-07-01 gäller delvis nya bestämmelser i alkohollagen. Bl.a. har anmälningsförfarandet av försäljning av folköl förtydligats, anmälan måste exempelvis lämnas innan försäljning påbörjas.

Provköp

Justitieombudsmannen (JO) konstaterar i beslut att provköp som tillsynsmetod kan liknas vid dold myndighetsutövning. Metoden med provköp bör inte användas så länge den inte har stöd i lagstiftningen. Statens folkhälsoinstitut rekommenderar kommunerna att inte längre genomföra provköp som tillsynsmetod för folköls- och tobakstillsynen.

Förslag på riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen i Stockholms stad

Varje anmält försäljningsställe som säljer folköl och/eller tobak ska få minst ett årligt tillsynsbesök. Försäljningsställen som ligger i närheten av skolor eller där brister konstateras bör få fler än ett tillsynsbesök per år.

Tillsynsbesöket registreras i det gemensamma ärendehanteringssystemet för tillsyn, OL2.

Handlarna inbjuds av stadsdelsförvaltningen minst en gång om året till en lokal informationsträff kring försäljningsfrågor. Vid dessa träffar ska polismyndigheten erbjudas vara med. De lokala informationsträffarna bör kunna ingå i det befintliga lokala drog- och brottsförebyggande arbetet.

Varje stadsdelsnämnd svarar för att de beslut som fattas med stöd av alkohollagen/tobakslagen meddelas berörda myndigheter (FHI, länsstyrelsen och polismyndigheten i Stockholms län). Om stadsdelsnämnd överväger att meddela försäljningsförbud då handlare brutit mot regler ska en remiss sändas till polismyndigheten. Innan ett försäljningsförbud blir aktuellt ska en varning eller föreläggande meddelas handlaren.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för att registrera anmälningarna om försäljning av folköl och tobak i ärendehanteringssystemet OL2. I samband med tillsynsbesök på försäljningsställena lägger stadsdelsförvaltningen in uppgifter i OL2.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till ändring av riktlinjerna.

Förvaltningen anser mot bakgrund av JO:s utlåtande och ställningstagande från FHI att provköp inte ska ingå som en metod i tillsynen av folköls- och tobakstillsynen. När det gäller tobakslagen så tillkommer en möjlighet att fördjupa försäljningen av tobak i upp till sex månader. Förvaltningen föreslår försäljningsförbud används först efter det att föreläggande och varning meddelats. Det bör då vara relativt grova överträdelser av tobakslagen.

För folköls- och tobakstillsynen behöver förtydliganden göras när det gäller tillsynsbesöken. Exempelvis ska försäljningsställets egenkontrollprogram tydligt visa vilka rutiner som gäller för ålderskontrollen och på vilket sätt personal får information om rutinerna. Varje försäljningsställe föreslås få minst ett tillsynsbesök per år.

Polismyndigheten erbjuds vara med vid tillsynsbesöken i Stockholm stad. Förvaltningen föreslår att i riktlinjerna skrivs in att handlarna minst en gång per år bjuds in till en lokal informationsträff kring folköls- och tobaksfrågor.

Förvaltningens synpunkter

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltningen ställer sig bakom de förslag till ändringar som Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltning föreslår.

Stadsdelsförvaltningen vill också poängtera betydelsen av att Stockholm stad har en central styrning av den lokala tillsynen av försäljning av folköl och tobak. Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen säkerställer att staden har en central funktion som garanterar att tillsynsarbetet bedrivs enligt samma principer i hela staden.

Bilaga

1. Remissunderlag: Ändrade riktlinjer för folköls- och tobakstillsynen (Dnr 1.3-0149/2010)